

IFB

Nyheter

Juni/Juli
2007

Institutet för Bibelöversättning

www.ifb.nu

Anita Laakso, ledare för IFBs Helsingforskontor tillsammans med översättaren Nina Zajtseva.

"Det vepsiska ordet har stigit upp till himlen" Presentation av vepsiska Nya Testamentet

"Idag är en högtidsdag. Det vepsiska ordet har stigit upp till himlen. Nu kan vi tala med Herren på vårt eget språk", sade översättaren, doktorn i filologi **Nina Zajtseva** i sitt tal på presentationen av vepsiska Nya Testamentet i Petrozavodsk, huvudstad i Karelska republiken, den 27 april. Presentationen ordnades av vepsiska kultursällskapet, ministeriet för politik och kontakter med religiösa organisationer i Karelska republiken och Institutet för

Bibelöversättning. Händelsen uppmärksammades både i den nationella och lokala TVn och i tidningar.

Under sovjettiden lades stor vikt vid de olika nationella minoriteterna. Vepsiska skolor grundades och ett eget skriftspråk, baserat på det latinska alfabetet togs fram i början på 30-talet. Tyvärr var denna period väldigt kort, bara 5 år. Alla kulturella aktiviteter stoppades och sko-

På presentationen uppträdde tre körer. En av sångerna som de sjöng var med orden från en av Nina Zajtsevas dikter "Min sång av tacksägelse till Himlens Herre". I dikten prisar hon Herren för att Han är hennes livs kärna, centrum för allting.

lorna stängdes eftersom vepserna skulle tvångsassimileras. Vepsiska böcker brändes på bål. Barn som gick i skolan straffades om de talade sitt modersmål. I slutet av 1980-talet väcktes intresset att åter uppliva språket. Under mer än 15 år har man nu utvecklat skriftspråket.

”När man bad mig att översätta Nya Testamentet, kändes uppdraget omöjligt. Vepsiska är ju ett språk som man använder i dagligt tal. Man använder det hemma och berättar historier. Skulle det finnas resurser till ett så stort uppdrag”, beskriver översättaren Nina Zajtseva sina känslor i början. När arbetet gick vidare fick hon se att det fanns resurser i språket och att man kunde uttrycka allt som Nya Testamentet innehåller på vepsiska.

Nina fortsätter: ”Att översätta Bibeln är ett väldigt krävande arbete. Översättningsarbetet påbörjades av en lärare, **Rurik Lonin**. Vi kallar honom för det vepsiska folkets hjälte för han har gjort mycket för vepserna och har också påbörjat bibelöversättningen. Rurik Lonin översatte häftet ”Jesu liv” på vepsiska. Vi använde boken för språkundervis-

”Att översätta Bibeln är ett väldigt krävande arbete”

ning. Efter det gavs Evangelierna och Apostlagärningarna ut. Ett stort steg framåt var Barnbibeln, för vepsiska barnen hade verkligen sett fram emot det. Barnbibeln används i skolundervisning, i hemmen och på barnläger. I Barnbibeln finns även en del av Gamla Testamentet. Därför kan vi vara stolta över att även en del av Gamla Testamentet är översatt på vepsiska. Så här stort arbete kan man inte göra ensam. Jag har bara gjort grundöversättningen. Efter det har vi arbetat med ett stort team och slipat texten bättre och bättre.” Hon tackade alla som hade varit med i arbetet och berättade också om samarbetet med **Inka Pekkanen** från organisationen Wycliffe. Inka har varit med som textgranskare i arbetet.

Inka Pekkanen pratar med en vepsisk kvinna i byn Soutjärvi på sydvästra sidan av Onegasjön. I bakgrunden kvinnans hus som är över hundra år gammalt. Vepserna är kända för att vara duktiga byggare. Trakten är också känt för den fina röda stenen som har använts för t.ex. Napoleons grav och Leninmausoleet.

Efter festen fick varje deltagare sitt exemplar av Nya Testamentet.

Nya Testamentet kommer att användas i skolor och på universitetet som undervisningsmaterial i vepsiska språket. Man kommer att dela ut det på olika folkfester och man har planer på att organisera bibelläsningsscirklar. Ordet på modersmålet betyder mycket, om det vittnar följande händelse som Nina Zajtseva berättar:

När Markusevangeliet hade kommit ut hade man ordnat en kurs för vepsiska lärare i Petrozavodsk. Nina hade tagit med sig Markusevangeliet och berättade för deltagarna att hon också arbetar med bibelöversättning. Hon läste ur evangeliet berättelsen om änkans skärv. Medan hon läste undrade hon vad det var för konstigt ljud hon hörde. Är det någon som skrattar åt henne? När hon tittade upp fick hon se en man som satt ihopsjunken och grät. Tårarna hade redan format en stor pöl på bordet. Nina frågade varför han grät. Mannen svarade att han nu för första gången förstod berättelsen. Han hade hört den förut, men nu när han fick höra den på sitt modersmål, rörde den hans hjärta. Det var som om det hade varit skrivet för honom personligen.

Snart skall marierna, ett annat finsk-ugriskt folk som bor i mellersta Volgas dalgång, få Nya Testamentet. Var med och stöd översättningen med din gåva till månadens projekt.

Kaisa Franzén

Inka Pekkanen nämnde i sitt tal att arbetet med Nya Testamentet har tagit elva år. Arbetet var svårt, men fanns redan från början i Guds tankar, som vill ge sitt Ord till alla folk. Gud har inte glömt det vepsiska folket. Nu sänder Han sitt ord i världen på vepsiska.

”Den här boken är så viktig, att så som vi äter bröd och dricker vatten borde vi använda den varje dag!”

Hälsningen och välsignelsen från **ärkebiskopen** i kareliska stiftet, **Manuil**, förmedlades av prosten **fader Igor**. Han sade: ”Vi vet att när vi läser Bibeln, talar Herren till oss och uppenbarar sig för oss i de Heliga skrifterna.”

Vladimir Jetojev från vepsiska kultursällskapet talade om hur människan har två magar: en för vanlig och en för andlig mat. De båda måste få sin föda. Att man fyller den första magen tar inte bort hungern från den andra. Han sade att den här boken kommer att vara föda för den andra magen. Han uppmuntrade folk att läsa Nya Testamentet: ”Den här boken är så viktig, att så som vi äter bröd och dricker vatten borde vi använda den varje dag!”

Textgranskaren Inka Pekkanen och översättaren Nina Zajtseva. Inka berättar att de ibland arbetade i "Lenins skugga". De fick ibland låna en lägenhet av Ninas vänner i Petrozavodsk. På väggen hängde en oljemålning som föreställde Lenin. Gud har humor!

VEPSERNA

Två unga vepsiska kvinnor utanför sin hemby Himjoki.

Antal:	ca 8 000
Språk:	Vepsiska
Språkgrupp:	Finsk-ugrisk
Område:	Karelska republiken, nära St Petersburg och i Vologda-området
Religion:	Rysk ortodox kristendom. Några få evangeliskt kristna.
Bibelöversättning:	Fyra evangelier (1992-1998) Apostlagärningarna (1999) Nya Testamentet (2006) Jesu Liv (1991, 1994) Barnbibeln (1996)

Vepserna och karelerna är närbesläktade etniskt, kulturellt och språkligt. Vepserna var tidigare många fler men har under de senaste århundradena mer och mer införlivats med ryssarna. På grund av att ryssar har bosatt sig på deras område och att förryskningen har varit stark, bor vepserna numera på tre områden som inte hänger samman: i norr på sydvästra stranden av Onegasjön i Karelen; i söder nära St Petersburg; och i byar utspridda mellan dessa två områden, i Vologda-trakten. De flesta vepserna är jordbrukare.

Månadens projekt

Snart skall marierna, ett annat finsk-ugriskt folk, som bor i mellersta Volgas dalgång få Nya Testamentet. Var med och stöd översättningen med din gåva till månadens projekt.

Institutet för Bibelöversättning

Institutet för Bibelöversättning grundades i Stockholm år 1973 med huvuduppgiften att publicera Biblar "för icke-slaviska folk i slaviska länder", av vilka Sovjetunionen var det största. Där talas omkring 130 helt skilda språk. Sedan dess har vi arbetat med bibelöversättning på närmare 80 "sovjetiska" språk. Vi har tryckt Bibeln eller delar av den på mer än 60 språk, bl a första Bibeln på moldaviska och tadjikiska, Bibeln på georgiska, samt Nya Testamentet på adygeiska, altajiska, azerbajdjanska, balkariska, gagauziska, jakutiska, kabardinska, kalmuckiska, karakalpakiska, kirgiziska, komi, kurmanji-kurdiska, mariska, mordvin-erzjänska, olonets-karelska, ossetiska, tatariska, turkmeniska, tuvinska, uzbekiska, udmurtiska och vepsiska. Alla folk i världen skall ha tillgång till Bibeln på sitt eget språk.

Institutet för Bibelöversättning
Box 20100, 10460 Stockholm
Tel. 08-722 23 40, Fax 08-722 23 45
e-post info@IBTnet.org
Plusgiro 90 03 03-9

Raamatunkäännösinstituutti
Pl. 272, FI-00531 Helsinki, Finland
Tel. 09-774 43 50, Fax 09-739 795
e-post info.fin@IBTnet.org
Meritbanken 206518-17911

**Nyheter från
Institutet för Bibelöversättning**
är gratis
och utkommer 4 gånger per år